
04052020 - Harjoitustehtävä 6

Vaaleihin vaikuttaminen

Tämä asiakirja sisältää keskeiset elementit vaikuttamisstrategiaan, miten vaikuttaa ruohonjuuritasolta käsin vaaleihin **Suomessa**. Strategian voi toteuttaa pienen vapaaehtoisen aktivistiryhmän toimesta tai laajentaa rahoituksen turvin toimimaan tarkoituksenmukaisesti valituissa kunnissa ja kaupungeissa eripuolilla Suomea. Strategiassa hyödynnetään niin psykografioiden luontia, mikrokohdentamista ja niiden pohjalta luodulla vaaliohjelmalla sekä yksilötason vaikuttamisella.

Vaikuttamisen kohteena on **kuntavaalit 2021** ja esimerkissä käydään läpi, miten vaikuttaa kunta-vaaleissa ja ennen kaikkea kuntavaalien jälkeen valtuuston päätöksiin. Kuntavaalit valikoituivat vaikuttamisen keskiöön siitä syystä, että niillä on suhteellisesti suurin merkitys yksittäisten ihmisten asioihin. Strategia on sovellettavissa myös muiden vaalien vaikuttamiseen muun muassa eduskuntavaalimenestyksen taustalla on usein ehdokkaiden vaalimenestys kuntavaaleissa merkittävimmissä kaupungeissa.

Strategia on lanseerattavissa teoriatasolla vaikuttamiseen kaikissa puolueissa, riippuen kunnasta ja kaupungista, vaikuttamiskohteiksi tulisi valita kahdesta neljään suurinta puoluetta valtuustopaikoissa mitattuna. Esimerkiksi **Jyväskylässä** on 67 valtuustopaikkaa, joista 14 vihreillä, 13 SDP:llä, 12 kokoomuksella, 11 keskustalla, 7 vasemmistoliitolla, 5 PS:llä, 4 KD:lla ja 1 piraateilla. Jyväskylän osalta vaikuttamisen kohteiksi valittaisiin **vihreät, SDP ja keskusta**, jolloin odotettavissa oleva valtuutettujen määrä olisi noin 38 eli 57% valtuutetuista. Valtuutettujen äänimäärä riittäisi yksinkertaisella enemmistöllä päätettävien asioiden hyväksymiseen. Toki demokratiassa edes hyvin rakennettu psykologinen vaikuttamiskampanja ei voi olla varma pohja sille, että jokainen valtuutettu äänestäisi vaikuttamispyrkimysten mukaisesti, joten olisi suotavaa pyrkiä vaikuttamaan myös muihin valtuustoryhmiin. Keskeisenä **tavoitteena on** siis saada omaan vaikutuspiiriinsä kytketyksi yksinkertainen enemmistö tiettyjen kaupunkien valtuutetuista. Strategian läpivienti edellyttää myös strategiaa toteuttavan valtuutetun valintaa tiettyjen puolueiden valtuustoryhmiin, jotta strategian toteuttajilla on suora väylä kabinetteihin. Jyväskylässä kuntavaaleissa 2017 pienimmällä äänimäärällä, 170 äänellä, on tullut valituksi kokoomuslainen valtuustoon ja noin 240 ääntä on varmuudella taannut valtuustotuolin eli valittavan henkilön tulisi vakuuttaa vain noin 250 äänestäjää, joka on tehtävissä suhteellisen pienellä vaalibudjetilla ja tehokkaalla vaalikampanjalla.

Mikäli strategiaa hyödynnettäisiin esimerkiksi eduskuntavaaleissa, joissa on jaossa yhteensä 200 paikkaa ja vaalikenttänä on koko Suomi, tulisi valita strategian keihään kärjeksi suora vaikuttaminen kansanedustajiin ja mahdollisiin tuleviin kansanedustajiin. Keski-Suomesta on vain 10/200 paikkaa Eduskunnassa, joten pelkillä Keski-Suomen kansanedustajien äänillä ei muuteta Suomen linjaa. Eduskuntavaaleissa perinteinen lobbaus taikka esimerkiksi avustajien, erityisavustajien ja virkamiesten kautta vaikuttamiselle olisi edellytyksiä.

Vaikuttamisstrategia koostuu kahdesta ennen vaaleja toteutettavasti osa-alueesta ja vaalien jälkeisestä suorasta vaikuttamistyöstä. Vaaleja ennen kartoitetaan puolueaktiivien ajatuksia vaaleista ja vaikuttamisesta esimerkiksi suoralla kyselytutkimuksella. Tutkimus voitaisiin toteuttaa nimellisesti osana jotain oppilasprojektiä, jolloin voisi olla, että vastausinto olisi korkeampi tai kaupallisen instanssin toimesta, jolloin vastausintoa voisi kasvattaa arpomalla vastaajien kesken palkinto, näin saataisiin kerätyksi myös suoraan vastaajien yhteystiedot, jolloin kyselytulosten yksilöiminen on helppoa. Kysymykset voisivat näennäisesti koskea vaalivaikuttamista ja tulevia vaaleja, mutta tärkeimmät kysymykset koskisivat ihmisten arvoja, mielipiteitä, asenteita, mielenkiinnon kohteita ja elämäntyyliä. Vastausten analysoinnin perusteella luodaan mahdollisimman yksilötasoiset

psykografiat joiden perusteella voidaan kohdentaa tiettyä sanomaa, joka on heidän näkemystensä mukaista. Sanomalla voidaan edesauttaa oman ehdokkaan tai niiden ehdokkaiden läpipääsyä, jotka ovat helpoiten kontrolloitavissa.

Toisena toimenpiteenä ennen vaaleja on puolueen avainhenkilöiden tietojen keruu avoimista lähteistä. Monet avainhenkilöt ovat olleet aiemmin vaaleissa ehdolla tai ovat muuten innokkaasti jakanut omia näkemyksiään ja tietoaan itsestään. Näitä tietoja keräämällä ja analysoimalla luodaan jokaisesta avainhenkilöstä mahdollisimman tarkat psykografiat, joiden perusteella heihin ja heidän ajamiin asioihin on helpompi vaikuttaa suoraan eli heitä on helpompi lobata. Keskeistä strategialle on se, että puolueessa tulee olla muutama henkilö aktiivisesti mukana toiminnassa, jolloin etenkin näihin avainhenkilöihin on helpompi luoda suoria kontakteja ja jopa ystävystyä. Useimmiten ehdokas on avoin ilmaiselle vaalityövoimalle ja altis sopivalle ihailulle. Ehdokkaat ovat kovia puhumaan itsestään ja kaipaavat sanomansa kuuntelijoita. Ehdokas on yhtä lailla altis vaikuttamiselle kuin kuka tahansa muukin.

Vaalien jälkeen, kun on valittu vähintään yksi strategiaa voimakkaasti edistävä henkilö valtuustoon kunkin kohdepuolueen riveistä, alkaa itse vaikutustyö. Vain harvat kuntatason vaikuttajat ovat aktiivisia toimijoita valtuustoissa. Aktiivisella toimijalla tarkoitetaan tässä yhteydessä henkilöä, joka ottaa asioista kunnolla selvää etukäteen, valmistelee esityksiään ja kaivaa esiin virkamiehen alustuksen ulkopuolisia asioita. Näin ollen henkilö, joka pyrkii vaikuttamaan aktiivisesti, keskustelee näkemyksistään etukäteen kanssavaikuttajille ja hakee tukea näkemyksilleen, on vahvoilla vaikuttamisessa. Poliitikot voivat kävellä virkamiesten esitysten yli, mutta se vaatii hyvää valmistelua. Ei olisi ensimmäinen kerta, kun demariryhmä olisi puhuttu yksityistämisen puolelle ja kokoomusryhmä yksityistämistä vastaan eli toimimaan perusarvojansa vastaan. Mahdollisia vaikuttamiskohteita olisi kaikki valtuustoissa käsiteltävät asiat, kuten budjetit, yksityistämiset, hankkeet, koulutus, terveydenhuolto, ympäristöasiat ym. eli vaikuttamisella voitaisiin saada aikaiseksi esimerkiksi ympäristön kannalta kestäviä päätöksiä tai mahdollisesti yksittäisen hankkeen rahoituksen myöntämisen.

Puolueaktiiviin kohdistuvat toimet:

1. Kyselyn teettäminen vaalivaikuttamisesta ja vaikuttamisinnosta
2. Mahdollisimman yksityiskohtaisten psykografioiden luonti puolueaktiiveista
3. Puolueaktiivien ryhmittely erinäisten keskeisten piirteiden perusteella
4. Piirteiden perusteella mikrokohdennettu vaikuttamiskampanja

Avainhenkilöihin kohdistuvat toimet:

1. Avointen tietojen keruu puolueen keskeisistä henkilöistä
2. Avointen tietojen perusteella toteutetaan psykografiat
3. Avainhenkilöiden etsiminen ja kontaktointi
4. ”ystävystyminen” avainhenkilöiden kanssa
5. Vaalityön tekeminen avainhenkilöille
6. Omia intressejä edistävän propagandan syöttö psykologista profiilia hyödyntäen vaalien jälkeen suorassa vaikutustyössä.